

84

SADAR DIWANI ADALAT

(Civil Appellate Jurisdiction.)

Lakhraj Appeal No. 184 of 1836

(From the District of _____)

Government

Appellant(s)

versus

Nalin Das

Respondent(s)

PART I

(To be preserved perpetually)

DECIDED ON 20/6/1838

Office note :—

184 | 1836-01

Special Commissioner

In the High Court of Judicature at Patna.

TABLE OF CONTENTS.

Lakhraj Appeal No. *184* of ~~194~~ *1836*

Government Appellant,
versus
Nabin Das Respondent.

Serial No. of Paper.	DESCRIPTION.	Pages.
	Order-sheet	
	Remand order	
	Finding of the Lower Court upon remand	
	<i>proceeding</i> Judgment of the High Court <i>of S. Commi.</i>	<i>344</i>
	Decree of the High Court <i>of S. Commi</i>	<i>5</i>
	Memorandum of Appeal	<i>142</i>
	<i>copy of</i> Lower Court <i>proceeding</i> Judgment and Decree	<i>6</i>
	Cross-objection	
	Award of arbitrators or petitions of Compromise and Court's permission thereto.	
	Paper-books	

Signature of Officer of Court. *Ben*

Date *22/5/41*

Compared and found correct.

184/1836-02

Record-keeper.

فصل

۱۹۳۹
۱۹۳۹

124/1236-02

(۱)

۳۰
۱۹۳۹
۳۰/۱۱

فصل

فصل
۱۹۳۹

دولت ایران در امور اقتصادی و مالی
حالت و روش کار در امور اقتصادی و مالی

1835/36
Plaint noted exceeding 10 Rs. Sixteen 1/2
No. 67502

M. S. R.

امر است موقوفه بفتح موصی بر او را می خوانند و در صورتی که در آنجا
هم در آنجا که کارها را املا می کنند و این در آنجا که می کشند که گفته ماندند و رسانند
اند از آنجا که در آنجا که املا می کنند و این در آنجا که می کشند که گفته ماندند و رسانند
موقوفه بر او را می خوانند و در آنجا که کارها را املا می کنند و این در آنجا که می کشند که گفته ماندند و رسانند
در اوله السوره از خود و انصاف است آنچه خداوند از خود در حدیث و کتب مکتوبه
موقوف به هدایت مندرج روکار خود نظر کردن در ارض مذکوره فطرت
و کم از ده مکه و در آنجا که منور در جانب مدینه عقیقه را از خود نوشته اند اما
در ارض مذکوره بحسب بیانه نبرد و سواد و سواد از آنجا که منور
قانون دو از دم سوره ما نام باز یافت منور منور معانی از او روکار
نمی تواند شد بنا بر این جهت موقوف غیر کافر امید و از آنجا که منور موقوف
بالا و روکار در جانب منور موقوفه که فایده است مکتوبه است
سخن زوده حتی در کاتبان و برادران منور خداوند مالک اند و تو

۶۲۲
روزنامه
۱۵۲۲
روزنامه
روزنامه

(۶)

1841 1836-06

اپریل ۱۸۳۶ء بمطابق ۱۲۳۰ھ
رویکاری عدالت مستشرقان متعلقہ اطلاع مرشد آباد جس احکام قانون ۱۸۳۸ء واقع تاریخ ۱۲۳۸ھ
مطابق ۱۲۳۰ھ بمطابق ۱۸۳۶ء ۲۲ مئی بروز دوشنبہ ۱۲۳۰ھ بمطابق ۱۸۳۶ء ۲۲ مئی بروز دوشنبہ ۱۲۳۰ھ

مقام پور

ایکٹ

سرکار بہار

رسید

نہیں داس کے کٹر کر کے پائین

مضامین

مقدمہ دعویٰ تقدیر خراج سرکار مرہواری نہیں کیوں کہ جوہر اراضی امرتسری
واقع موضع مرزا پورس کے نام شولہ ناگھار مرزا پورس کے نام پائین

مقدمہ ایک اندر وہاں مفت ملک صاحب الٹ ملک خراج تباہی نوز دوم ۱۸۳۵ء بمطابق ۱۲۳۸ھ
بدین شرح کہ قبل ازین بسبب درآمد تپہ ناگھار مرزا پورس کے نام پائین و بابت خراج
۱۸۳۳ء

مقدمه
روز دوم ماه فروردی سنه ۱۲۸۵
مقدمه

و در ستاورد داخل شد به این روز دوم ماه که در روکار و بر طبق حاضر آوردن با طرفین

جانب بر ما علیهم ادرین روز ناله میدی گواهان را به نظر زاننده مایشوی در روز عهد روکار مقدمه

خود مدعا علیه و این حق می باشد که در این امر و در پارت رسیدار از این عمل حاضر آمدند که از

تیمه خوانند و واضح است که بر ما علیهم ادرین روز و روکاری تاریخ ذو اردوم ماه فروردی

بسیب یافته شدن در ستاورد بر زمین بر و حشتمی این حال با فتن از اعدا التلاش نویسنده است

و در ستاورد و قوم مرقوم یا قوم شهرم ۱۲۵۰ شده داده زود و رسیده تمام برید اس

موانعی در و زوده که در فتن است بوجه الله ارض میدک نموده و سی در وجه امرت منوی سرکی چید

بوده است و هر ی اوت و فیرفقی گواهان بزبان مندی خود را عمل داخل شدن اراضی متناظر

بر ابر بینه لافراج بین گشته فقط بعد از فیرفقی متناظر جانب رسیدار ان برسیده است که

اقایان تو خیری مد ز نسبت دستاورد و این متناظر میدارند جوابد که گمگی از اینجا که اراضی

تند تینیل اگر چه دستاورد و بر لبر و خشتی نگردیده اما بنظر داخل بودن اراضی متناظر

از مدت اندی پس از اشتباه بر دستاورد و بر مذکور نمیتوان گردید و نزدیک اینجانب اراضی

هم از دو یکله اجتاح ریشتری نمیدارد خصوص اراضی متناظر منشی امرت منوی بوده است

کجا ان فتن اراضی متناظر بصیفه لافراج امرت منوی حشتمی قانون فروردی ۱۲۸۳

الکب نیز یافته است از اعدا مقدمه ابوابی صدور حکم مطلق بتوسل حشتمی اکثری اینجانب

و در این روز دوم ماه فروردی ۱۲۸۵

نحوه صاحب الکتب مکتوب بذر لیه رو کفاری خود محرزه بزرگماد جولای ۱۳۳۴ هجری قمری
بصیغه اصل از جانب سرکار در تجدالت منظور است. انذ و تباریح دهم ۱۳۳۴ هجری قمری

و مقدمه داخل بر و وجوهات اینها
نه طلب و حکم اجرائی اهلدار

ای صاحب
پس سرکار هم رسیده فل صادره و نقل به کفاری

۲۵

بجای آن مساعده یا زولم
بذکر سه مرتبه رباب کیفیت اجرائی اهلداره بنام بن

مشور نوشتن دادن رسد
تباریح لب و سوم ماه اسفند ۱۳۳۲ هجری قمری و دیگر کاغذات الوارث

رسد و وجوهات سرکار
توزیات که بر خد صاحب الکتب تمیذات مندرجه رو کفاری

خود بنف بر بودن
لم از ده سپاه پیشی امرت منوی بدخل مدعا علیه رای خود

اها اراضی لاد
در حشری دستا و ترانه شی منبت ی ق و

سندت معهود
تاج سرکار نمونان شد تباریح بنویز صاحب موصوف

عبر کفاری
ان نقل وجوهات مدوره بذر لیه اهلداره محرزه دهم ۱۳۳۴ هجری قمری

بساط صاحب
بدین اهلداره در رسپاندرک فرستاده شد که اصل مقدمه

تباریح دهم ماه اکت ۱۳۳۴ هجری قمری از جانب سرکار در تجدالت منظور و مقدمه داخل شد

و بعد از آن وجوهات اینها نیز سرکار نقل شد و رسپاندرک با وصف حال آمدن تباریح

نقل اجرائی اهلداره بذر لیه اصالته باقی تا در تجدالت حاضر آمده بدخل جواب و تدریس و برود

مقدمه خود نیز واخته و اجلاس اینها در میان ۱۳۳۴ هجری قمری تقام بوری جهت اهلداره

مقدمات در وقتان درم ۱۳۱۹ و سوم ۱۳۲۰ هجری قمری رسپاندرک در رسپاندرک

و بال و خورد و اندر دید و در صورت نقل وجوهات نزد او فرستاده اورا مطلع و مخبر

۲۶

گردانیده بشود که او جواب وجوآت در میان سه هفته بگردد از تاریخ واقفیت مضمون اطلاع
تجدید صحیح قطع کند داخل سازد و از مراتب مرقومه الصدور واقف بوده بدو بدو بدو
پردازد فقط و بر رسیدن نقل رو بکاری صاحب قائم مقام صحیح مکتوب چهارم ماه دلیلی است
مع اصل اطلاعیه مملو و گزین نامور تو مظهر آن است بلکه رفتن رسپاندرت نقل وجوآت
و نوشته و ادات رسید واقفیت تاریخ و تاریخ و چهارم ماه فروردین کما عذرات متعلقه آن و شد

بیتفهام پوری بسبب حاضر بنام رسپاندرت
بایرین وقت از اینده قطع اطلاعیه مورخه بیستم ماه اپریل سنه ۱۲۸۵
بدین سبب اگر رسپاندرت از تاریخ واقفیت مضمون اطلاعیه مذکور
احاطه یافتی از دروغه است واقعه هم پوری حاضر آمدن تبدیل جواب
نیز با بر سر است پس بعد از تصدیق و عدم تصدیق در جزو انفصال مقدمه
بجیل خواهد آمد بنا بر اجراء رسپاندرت از تاریخ واقفیت مضمون اطلاعیه مذکور
و اینکه نامور مندریه طهر آن تصدیق نوشته را در رسپاندرت را

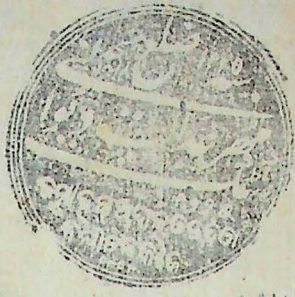
دوم ماه بیستم ماه ۱۲۸۵
مخبر کار صاحب دسول رسپاندرت کما عذرات متعلقه آن و تاریخ واقفیت مضمون اطلاعیه مذکور
یا حاضر از آنجا دیده و جواب وجوآت داخل شد رو بکاری و کما عذرات متعلقه آن خواهد شد
از آنجا که تجویز صاحب الملک مکرر در باره عدم ضرورت رجوعی دستا و زیارت اراضی کم ازده سبب
و دیگر مراتب هر باب گذاشت اراضی تنازعه غلط عذرات صاحب رسپاندرت در باره تردید
صاحب الملک مکرر موصوف بر حسب قوانین جاریه نسبت متصور نظر بر آن

حکم شده

کما عذرات مقدمه بغرض مطابقت رای و صدور حکم
نظریه ابله ابله سرکار داری و دفعه
نظریه ابله ابله سرکار داری و دفعه
عدالت زنده رسپاندرت عاید کرد بدو اطلاعیه ابرو بکاری مملوون خطا از پوری بود
قائم مقام کشته خاص اطلاع مکتوبه این باید فقط

Handwritten signature and official stamp at the bottom of the document.

100/1000000

M. H. M. M.

Calligraphic signature or name.

184/1836-07

Handwritten text in Arabic script, likely a title or header.

Handwritten text in Arabic script, possibly a date or reference.

Handwritten text in Arabic script, possibly initials or a name.

Handwritten text in Arabic script.

Handwritten text in Arabic script, possibly a signature or name.

Handwritten text in Arabic script, possibly a title or header.

Main body of handwritten text in Arabic script, consisting of several lines.

Handwritten text in Arabic script, possibly a signature or name.

Handwritten text in Arabic script, possibly a title or header.

Handwritten text in Arabic script, possibly a title or header.

Handwritten text in Arabic script, possibly a signature or name.

Handwritten text in Arabic script, possibly a signature or name.

Handwritten text in Arabic script, possibly a signature or name.

Handwritten text in Arabic script, possibly a signature or name.

۲۱۸۸
مجلس درین وقت
تاریخ ۱۳۰۴

۱۳۰۴
۱۲
۱۰
۵
۴
۳
۲
۱
۰

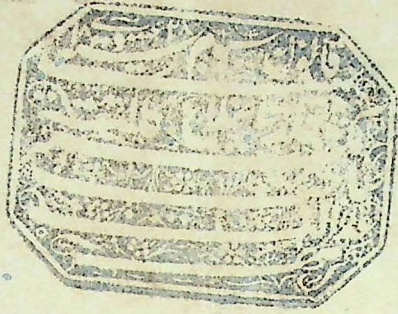
۱۳۰۴
۱۲
۱۰
۵
۴
۳
۲
۱
۰

7
Faisla and
Dobkari of
memorandum;
of R. Com on
memorandum.
of 20.6.1838

Rajah. appeal
184 / 1836.

184 / 1836 - 08

Handwritten signature in Urdu script, possibly 'Mirza Asadullah Khan'.

(5)

Handwritten text in Urdu script, possibly a name or title.

184 | 1836-59

فیصلہ عدالت صاحب شرف خاص متعلقہ اصل کتبہ

اپریل ۱۸۳۶ ع

حسب احکام قانون رسوم ۱۸۳۸ ع

۱۸۳۳ ع

کے خاص
قائم مقام

بارہیلیا

ادوار ڈری پارڈ

ایسٹ

مقام پورب

سرکار بنارہ

رسپانڈ

نہیں داس کن کنج پرکنہ پانیدہ
متعلقہ ضلع کلکتہ

مقدمہ دعویٰ آفر فریج سہ کلہ بر روزی شش کونہ

دہ لبوہ آراضی برت منوی واقع موضع مرزا پور ساکن

مستمولہ نانکار مرزا پور ساکن پرکنہ پانیدہ

مقدمہ اینکہ اندر وجان ہفت صاحب کلکتہ ضلع کلکتہ تاریخ نورد ۱۹ ماہ می ۱۸۳۵ ع بخونہ

مقدمه نذاردین شرح که قبل ازین در آیدن پتیه ناکماز مرزا پورسا بنبر چند و حسب مراد قانون

نهم ۱۸۲۲ ع شتار ناما مجار در باب احضار صحیح لافرا جدران در مقابلان اراضی واقع حال مذکور

افتران و تمانج دوازدهم ماه فروری سال مقدمه نذاردین بحضور صاحب کلکتر سلف در بکار و دستاویز

داخل شده تمانج دوازدهم انماه بحضور رو بکار و بر طبق حاضر آوردن ناظر کو اعلان جائز عا^{له}

دیروز زبان بندی کو اعلان بقید قلم در آمده ملتوی بود امروز عند رو بکار مقدمه خود مدعی علم و فقر متقی

نمناز جانب شش چرخ پاتر و دوا مو در پاتر ز سیداران مثل حاضر آمدند کاغذ مقدمه خوانده شده واضح گردید

که مدعی علمه مذکور برو بکاری تمانج دوازدهم ماه فروری سبب نشان دستاویز مجس بنبر در حشری و

فی الحال یاقین انما عند السللا نویسنده در دستاویز مرقوم مرقوم یازدهم شاهر محرم ۱۲۵۰

ذود آورده شده بنام ... دوازدهم کهر ... اراضی بر یک سیده دوشی در وجه امر سنوی سوری جو

بود و بعد از این امر سنوی کو اعلان بنام ... در حال دخل شدن اراضی متنازع بر برابر بینه لافراج مسکن

بعده از فقر متقی نمناز جانب ز سیداران بر سیده ... عاقلان تو جزی عذر نسبت دستاویز دار اراضی متنازع

سیدارند جو ایداد که فی اینجا که اراضی متنازع قدر قلیل اگر چه دستاویز بنبر و حشری نکر دیده اما بنظر

دخیل بودن مدعی علمه بر اراضی متنازع از دست برید چیزی اشتباه بر دستاویز مذکور نمیتوان گردید

و نزدیک اینجا ب اراضی کم از ده بیکه احتیاج حشری سیدار و خصوص اراضی متنازع شای امر سنوی سوری

در حضور حال بنین اراضی متنازع بینه لافراج امر سنوی سوری شای قانون نوزدهم ۱۲۶۳ ع برای حضور

114
1851

از پذیرفته کاغذ است مقدمه نذا برای صدور حکم ناطق توسل صحنی اکثر بنویسند و دولت
گردن زود هم ترسیل باید فقط نموده بودند و صاحب کشتی در مودع ناراضی تجویزها

موضوع بندر نیمه رو بکاری خود محوره پانزدهم ماه جون ۱۸۳۶ ع مقدمه نذا الرضیه

از جانب سرکار در عدالت صاحب کشتی خاصه اصلاح مرشد را با در شوق گردانیدند و تمام فهم

۵۵ اکسید نیل ایل منظور در مقدمه داخل نمید و در جهت ایل از صاحب کشتی در حکم اجرائی

اطلاع نامه جهت اضرار امانه یا تخارر برای جوابی ایل سرکار بنام رسپانده شد

نقل رو بکاری صاحب قائم مقام حج ضلع کلکتہ سبطه بازدهم ماه نو بر سر مرقوم در باب کشت

اجرائی اطلاع نامه بنام رسپانده شد

۱۲۲۱ عملی و دیگر کاغذات
رسید و در وقت

کم مرچند صاحب کلکتہ تمهید است در ضم رو بکاری خود نیز نظر بودن اراضی مذکوره قبیل و کم از ده بیکه

شش امرت سنوی بدخل مدعا علیه رای خود نوشتند ایند اما اراضی للاضلع مذکوره در عمل بنامین نمیر

در حبشتری دستاویز اراضی صاحب منشای قانون دوازدهم ۱۸۰۵ ع قابل باز یافت

مستور نبوی معانی الخراج سرکار نموده اند شد تا بر تجویز صاحب موصوف غیر کافی داخل

بعد از آن نقل و جودت مذکوره از حضور عالی سرپرست ماڈکفا کشتی خاصه اصلاح مرشد را با در

بذرفه اطلاع نامه محوره دهم ماه نو بر سر ۱۸۳۶ ع بواسطه صاحب حج ضلع کلکتہ بدین اطلاع نزد رسپانده

۱۱
فارساده شد که اپیل مقدمه مذاکره پنجم در ۱۸۳۶ از جانب سرکار در صورت منظور

و مقدمه داخل نمیشده و بعد از آن وجودت اپیل در صورت سرکار بمناسبت تنظیم گشته و در سپانده

مادومت عملی است که بر معمول مثل برای اعلام و غیره اما در اینجا در صورت عملی ظاهر آمده

جواب قدس بر وی بر روی مقدمه خود نیز در اتمه و اجلا ^{تجاری} در میان ماه مارچ ۱۸۳۹ بمقام پوری جهت افضال موقوفات

ذریعه قوانین دوم ۱۸۳۸ و غیره هر چه تعلق ازین محکم دارد متعلقه کتک و با سر و غوره خواهد کرد

در نظر در نقل وجودت نزد اوزر ستاره ادراک مطلع و منجر گردانیده میشود که او جواب وجودت در میان

عرضه یکماه از پنجم واقفیت مضمون اطلاعنامه مذاکره صاحب حج ضلع کتک داخل سازد از زمان موقوفه ^{الصدر}

واقف بوده تداوم مقدمه خود پردازد فقط در رسیدن نقل رو بکاری صاحب قائم مقام حج مکتوبه

چهارم ماه دبیر ^{الله} مع اصل اطلاعنامه مسلوخته و کیفیت ناظر موقوفه مهران مشتمل بر گرفتن

رسانده شد نقل وجودت و نوشته دادنش رسید واقفیت پنجم ماه ^{پنجم}

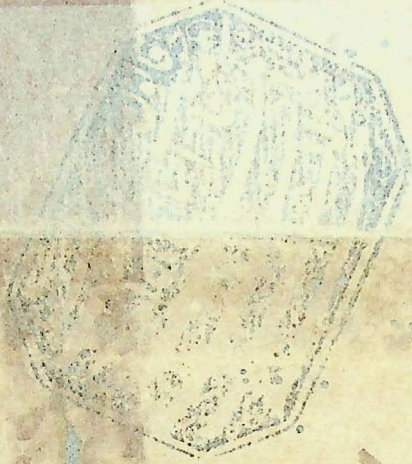
مع کاغذات منبسطه آن و بشدن اصل ^{صاحب} خاص متعلقه اضلاع حرث آباد در مقام پوری ^{سب}

حاضر نیامدن رسانده شد اصله یا مختار او داخل نشستن جواب وجودت برای رفع ^{آئینه}

قطعه اطلاعنامه مورخه پنجم ماه اپریل سال باطلاع مراتب موقوفه المن و حکم آمده اگر رسانده شد

از پنجم واقفیت مضمون اطلاعنامه مذکوره در میان عرضه بانزده روز اصله یا مختار او در صورت

واقع مقام پوری حاضر آمده بتذیل جواب و مقدمه نخواهد برداشت ^و

عرضه مذکوره تحویر و انقضای مقدمه بلا انتظار با حضورش بعمل خواهد آمد بنابر امر بر سر پانزدهم
نزد صاحب حج ابلغ یافته بر طبق وصول اطلاعنامه مذکوره و کیفیت نامه مندرجه بفرمان متضمن

رسپانڈنٹ رسید واقفیت تمامچہ ذمہ ماه بیانکہ ۱۳۳۵ عملی با کاغذات لوازم آن

و تمیل تحقیقات و کیریت تمامچہ چارم این ماه مقدمه بنا بحضور صاحب کشتی خاص اضلاع مرشد اباد رود بکار

کردید مغرالمه بوجبارت اینکہ از اینجا کہ تجویز صاحب الکل کلک در باره عدم فرودت رستبری در ستان

بنا بر اراضی کم از ده بیکه و دیگر مراتب در باب گذشت اراضی متنازعہ غلط و عذر است

بر بنوکشتی در باره تردید تجویز صاحب الکل کلک موصوف بر قوائین مجاریه الیه مشهور میگردد حکم صادر

فرمودند کہ کاغذات مقدمه بغرض مطابقت رای و حدود حکم ناطق اینکہ اپریل ۱۳۳۵ سرکار دگری اور

صاحب الکل کلک ضلع کلک محوره نوزدهم ۱۹ ماه می ۱۳۳۵ نسبت گذشت اراضی متنازعہ سرد و منسوخ

و افرجات عدالت ذمہ رسپانڈنٹ صادر کردید بزرگوار و بکاری رای اینجاب موقوف خط انگریزی لدا

صاحب قائم مقام کشتی خاص اضلاع کلکته ابلغ یا بد فقط بر چه ان کاغذات مقدمه از مقام پوری در نزد رسیده

امر و زبانت اینجاب با حضور رادانہ منگولی صاحب دپوتی سپرینڈنٹ مقدمات متعلقه سرکار دگری

رسپانڈنٹ پیش کردیدہ کاغذات
کامی رای باقی بر سر ماڈل کشتی خاص

اضلاع مرشد اباد مرقومه چارم اینماه بلا غلط و سماعت در آمد از اینجا کہ نظر بر وجوه مندرجه رو بکاری را

صاحب ممدوح رای اینجاب مبارای حکوم الله بر صورت موافق و متحد کردید لدا حکم ناطق شد کہ اپریل

سرکار

ذکر می و فصله صاحب الکتب کلکتر محرر روز ۱۹ ماه می ۱۳۱۳

مسترد و منسوخ و انقراض عدالت ذمه رسپاندرت عائد گردد فقط

تقفی —————
عمه لزمه

طرف سرکار بهادر اسلانت عمه طرف رسپاندرت ندارد

مستشار و طم و جودیت نازماندی
را نقل شده خام کشتی انقراض
بابت کنید عمه

وجود ندارد
عمه

مضرب فصله صاحب لزمه کاشی خوار نشانی
عمه کاشی خوار نشانی
عمه کاشی خوار نشانی

Handwritten signature

۱۸۶۱/۱۸۳۶-۵۹

184/1836-10